

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0604
060405

PROTOKOLL
2024-10-11 och -25
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 11
Mål nr M 8257-23

RÄTTEN

Hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Caroline Hedvall Klostermark, Li Brismo och Catharina Adlercreutz, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Sanna Tonemar

PARTER

Klagande

ES Power AB,
Mosjö-Sörby 306
705 94 Örebro

Ombud: Advokat T.A. och jur. kand. K.N.
Setterwalls Advokatbyrå AB
Box 4501
203 20 Malmö

Motpart

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

SAKEN

Förbud efter anmälan för samråd enligt miljöbalken för solcellsanläggning på fastigheten X i Götene kommun; nu fråga om avskrivning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, Mark- och miljödomstolen, dom 2023-05-31 i mål M 2212-23

Målet föredras och följande antecknas.

ES Power AB anmälde till länsstyrelsen för samråd anläggandet av en s.k. solcellspark. Länsstyrelsen beslutade om förbud att anlägga solcellsparken. ES Power AB överklagade beslutet till mark- och miljödomstolen och angav att anmälan återkallades. ES Power AB yrkade att domstolen med upphävande av länsstyrelsens

Dok.Id 2137325

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 08:00–16:30

beslut skulle avskriva målet. Mark- och miljödomstolen avvisade yrkandet om avskrivning och avlog yrkandet om att upphäva länsstyrelsens beslut.

ES Power AB har nu överklagat mark- och miljödomstolens dom och yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska upphäva länsstyrelsens beslut och avskriva målet från vidare handläggning.

ES Power AB har anfört i huvudsak följande. Hanteringen av ett ärende enligt 12 kap. 6 § miljöbalken är formellt sett att jämställa med anmälningsskyldiga verksamheter eller åtgärder enligt miljöprövningsförordningen. Både beslut avseende anmälningsskyldig verksamhet och samrådspålagad verksamhet enligt 12 kap. 6 § miljöbalken utgör tillsynsbeslut. På motsvarande sätt som när det gäller ansökningar om tillstånd enligt miljöbalken saknas lagregler som hindrar en anmälare att återkalla en initierad prövning. Eftersom det inte finns någon särskild regel om återkallelser i ansökningsmål ska rättegångsbalkens regler om återkallelser i princip tillämpas. När det saknas svarande i den typen av mål som avses i rättegångsbalken där samtycke krävs för återkallelse, ska återkallelsen medföra ett undanröjande av underinstansernas avgörande. Det finns inte någon särskild lagregel som kräver samtycke vid återkallelse för aktuell måltyp. Enligt praxis medför återkallelsen av anmälan att länsstyrelsens beslut ska upphävas och att ärendet ska avskrivas från fortsatt handläggning.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har motsatt sig yrkandet och vidhållit att det överklagade beslutet ska kvarstå.

Länsstyrelsen har anfört i huvudsak följande.

ES Power AB:s yrkande bör förstås som ett yrkande om prövning i sak – oaktat yrkandet om avskrivning. ES Power AB har inte anfört några skäl till att länsstyrelsens beslut skulle vara felaktigt i sak, utan endast att det vill återta den anmälan om samråd som har gjorts. Samtidigt har ES Power AB inte anfört att bolaget inte längre har för avsikt att uppföra en solcellspark på platsen. Då det inte finns något underlag som visar att det överklagade beslutet är felaktigt i sak bedömer länsstyrelsen att det överklagade tillsynsbeslutet inte förlorat sin aktualitet, utan att det ska kvarstå.

ES Power AB har i sitt överklagande hänvisat till flera avgöranden som avser olika prövningar, t.ex. bygglovsansökningar. Dessa avgöranden kan inte beaktas i detta mål eftersom förutsättningarna för prövning och tillsyn skiljer sig åt. Till skillnad mot vad som är fallet vid en prövning (efter t.ex. ansökan om bygglov eller ansökan om tillstånd eller dispens) är det tillsynsmyndigheten som har att avgöra vilka tillsynsbeslut som är behövliga. En sökande kan alltid återta en ansökan om t.ex. tillstånd eller dispens. I tillsynen är det emellertid tillsynsmyndigheten som avgör vilka beslut som är behövliga respektive vilka som inte längre är aktuella och kan upphävas. Ett tillsynsbeslut med förbud mot en viss åtgärd ska givetvis leda till att den aktuella åtgärden inte genomförs. Det förefaller därmed som direkt motsägelsefullt och riskerar även att underminera hela tillsynen om en verksamhetsutövare, som inte är nöjd med ett förbudsbeslut, kan överklaga detta och begära att det ska upphävas – inte för att de kunnat visa att beslutet är felaktigt i sak utan för att de så vill.

Det överklagade beslutet har även en begränsad rättskraft då det – med det underlag som bolaget hittills presenterat – förbjuder genomförande av solcellsanläggning. Det hindrar dock inte ES Power AB från att lämna in nya uppgifter till länsstyrelsen som då kan komma till en annan slutsats än i det nu överklagade beslutet.

Mark- och miljööverdomstolen fattar följande

BESLUT (att meddelas 2024-11-27)

Med upphävande av mark- och miljödomstolens dom och Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut den 28 april 2023 i ärende nr 3807-2023 skriver Mark- och miljööverdomstolen av målet från vidare handläggning.

Skälen för beslutet

Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska anmälan för samråd ske av en verksamhet eller åtgärd, som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i balken och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön, hos den

myndighet som utövar tillsynen. En verksamhet eller åtgärd som ska anmälas för samråd får påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten medger något annat. Myndigheten får också förelägga den anmälningsskyldige att vidta de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skada på naturmiljön eller, om åtgärder inte är tillräckliga och det är nödvändigt för skyddet av naturmiljön, förbjuda verksamheten.

Enligt förarbetena fyller samrådsbestämmelserna i 12 kap. 6 § miljöbalken en viktig funktion som komplement till regler om tillståndsplikt. Samrådsregeln ska vidare fungera som ett förebyggande och lättillgängligt medel för samrådsmyndigheten att kontrollera, styra och eventuellt hindra miljöstörande verksamheter. (Se prop. 1997/98:45 del 2 s. 150 f.)

Enligt 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden för handläggningen av överklagandet i aktuellt fall. Till skillnad mot vad som enligt 13 kap. 5 § rättegångsbalken föreskrivs för tvistemål och som genom hänvisning från 4 kap. 1 § lagen om mark- och miljödomstolar även gäller för vissa mål enligt miljöbalken, innehåller lagen om domstolsärenden ingen bestämmelse om hur en återkallelse ska hanteras. Enligt förarbetena till lagen om domstolsärenden bör, efter återkallelse i tingsrätt, ett ärende avskrivas från vidare handläggning enligt vanliga processrättsliga principer (jfr specialregleringen för vissa situationer i 13 kap. 5 § rättegångsbalken). Även när en ansökan återkallas först efter det att överklagande skett bör ärendet avskrivas från vidare handläggning. I allmänhet bör detta ske i förening med ett konstaterande av att det överklagade avgörandet ska stå fast. Ett sådant konstaterande har en stor betydelse i de fall där det överklagade avgörandet har rättskraft trots att ansökan inte bifallits i det överklagade avgörandet, som t.ex. i ärenden om blodundersökning enligt lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. (Se prop. 1995/96:115 s. 149.)

En anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken är nödvändig för att en solcells-park ska kunna anläggas även om verksamheten inte är tillståndspliktig. Det nu aktuella beslutet saknar rättskraft och det finns inte någon enskild motpart i målet. I liknande situationer finns några exempel i praxis på att den första instansens beslut har

upphävts i samband med att målet skrivits av när den som har inlett ärendet i den lägre instansen har återkallat sin ansökan efter ett överklagande (se rättsfallet NJA 2001 C 40, ansökan om tillstånd enligt miljöbalken, samt RÅ 1993 not 357, RÅ 1996 not 18 och Mark- och miljööverdomstolens beslut den 18 oktober 2024 i mål nr P 6178-24, ansökningar om bygglov). Mark- och miljööverdomstolen har på motsvarande sätt upphävt underinstansernas beslut och skrivit av målet efter det att en avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen har återkallats i Mark- och miljööverdomstolen (se Mark- och miljööverdomstolens beslut den 15 oktober 2024 i mål nr M 10183-24). Med hänsyn till den praxis som finns på närliggande områden anser Mark- och miljööverdomstolen att underinstansernas avgöranden ska upphävas och målet skrivas av från vidare handläggning.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Sanna Tonemar

Protokollet uppvisat/